

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Éves előfizetés	18 h.
6 hónapra	10 h.
3 hónapra	5 h.
1 hónapra	1 h.
Egyes szám ára	fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétéves
ünnap utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Sallógyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok visszatér-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetősek a kiadó
hivatalában tartoznak.

XIII. évfolyam 146. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 június 27.

Próbaszavazás az orosz offenzíva ellen.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A franciák kívánságára a stockholmi konferenciát elhalasztják, mert nem érkezhettek meg kellő időben.

A munkástanács kisebbsége próbaszavazást rendezett az offenzíva megkezdése kérdésében. Mellette 75 szavazat esett, ellenben 325-en szavaztak amellett, hogy a háborút nem hódítási célokból kell folytatni, hanem védelmi szempontból. A konferencia július 8-án lesz.

Fokozódik a tengeralattjárók munkája.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti a Wolff ügynökség: Tengeralattjáróink az Atlanti Óceánon, a Csatornában és az Északi Tengeren 28000 tonna tartalmu hajót süllyesztettek el.

Ujból 52000 tonnával kevesebb.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) A német admirális közli, hogy az észak ki tiltott területeken 52560 tonna hajótért ismét el-süllyesztettek.

Nyugaton nem harcolnak orosz csapatok.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: A nyugati arcvonalon leelő orosz csapatokat visszavonták a frontról.

Angolok is lesznek Stockholmban.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Az angol fűtők és matrózok szövetsége visszavonta határozatát, mellyel megakadályozta Macdonald és Jovett szociálista vezérek Stockholmba utazását.

Amerika csak előkészületeket tesz.

Budapest június 26. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból táviratoz-zák: A Newyork Times óva inti az entente-ot, hogy rövidesen sokat várjon Amerikától. Mi megindultunk — írja a lap — s tudjuk hova megyünk, de mozdulatunkat nem hamarkodjuk el. Megfelelő időpont-ban kivesszük részünket s valamivel talán többet is annál, ebben a pillanatban azonban a franciák nem engedhetik meg maguknak, hogy csökkentsék energiájukat. Mi egyelőre csak előkészületeket tehetünk.

Vihar Vázsonyi körül.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 26.

A képviselőház mai ülésén Szász Károly elnököl. Bejelenté, hogy Persián Ádám hírlapsíró összeférhetlenségi bejelentést tett Hegedűs Lőránt ellen. Átteszik az összeférhetlenségi bizottsághoz.

Ezután az indennitásra tértek át.

Ábrahám Ernő rámutatott, hogy a munkapárt játékos az az indennitás kérdésével, mikor 6 hónap helyett 4 hónapot akar megszavazni. Az esetleges új választások ódluma a munkapártra háramlik.

Deák Béla munkapárti bizalmatlan a kormány iránt. Deák után

Vázsonyi Vilmos beszélt és élesen támadta Tiszát.

Refektál Tisza tegnapi kijelentésére s foglalkozik Tisza február 18-iki beszédével, t. i. hogy nagyon nehéz reformok után nem menjünk tovább, míg a reformok a tűzpróbat nem állották meg. Tisza választójogi törvénye nemhogy növelte volna, hanem csökkentette a vármegyékben a szavazók számát.

Áttér esután Vázsonyi saját, Aradon mondott beszédére, részleteket olvas fel belőle nagy igalmak között a kérdés, miben támadta ő a középistályt? Van ő olyan tagja a középosztálynak, mint Szász Pál. (Nagy szj a munkapárton.) Nem fogok megijedni az önök politikai vérvádjától. (Részletesen szj. a munkapárti tagjal összetűsnek a kormánypárttal. Zlinszky István és Samre esányi György átmennek a munkapárti oldalra, Sámegi Vilmos rámutat Vázsonyira, torokszakadtából ordítja: Ez itt az éss, ez itt az igazság, ez itt a tudás az igazságügy-miniszeri székben, őt hallgassátok!) Tisza vádjai egyetlen ember szuggesztívójából erednek. A demokratikus választójog Tisza politikai halála lesz. Szász Pál azt állította. (Nagy szj.)

GLOBUS MŰINTÉZET

előbb Bihar-nyomda részvénytársaság

PAPIRNAGYKERESKEDÉS

AUGUSZTUS HÓ
1-ÉN NYILIK MEG.

TELEFON
49.

Nagyplac-tér.

Kugler ház.

Kő- és könyvnyomda, vonalzó-intézet, könyvkötészet és üzleti könyvgyár üzemét megkezdte.

Egyes szám ára 12 fillér.

Szácz Pál (közbeszól.) Nem igaz! (Majd a jegyzői székéből a kőszepre megy s onnan kiált.) Vássonvi nem mond igazat. (Íróasztos szj.)

Zabráonky József munkapárti (átkiált.) Az igazságügyminiszter nem mondott igazat, hanem! (A szj. felsikertető, Hóderváry László visszaküldte: Pimasz!)

Elnök: Szász Pált rendreutasítom.

Vássonvi Vilmos: Nem reagálok a sértésekre, ismerem okait. (Taps balról.) Tiszteletemben ahi kételkedik, az macjen ki s odakünn keresem embert, ahi hisz neki. (Rettegetes szj.)

Elnök: Szűnetet rendel.

Szűnet után.

Szácz Pál: Arra számítottunk, hogy jónai fog a gősbenger, Vássonvi s lehangorrel mindent. Ehelyett: frásikat hozott. (Zaj a baloldalon.)

Elnök nem tud rendet csinálni, csak folyton csenget.

Vássonvi: Elhíves, hogy nehéz a munkába belépkedni?

A jobboldaltól valaki közbeszól: Maga szegye az országnak.

— Alljon elő, aki est mondta, legyen bátorisága! — kiáltják baloldaltól. Miért szegye? A király neveste ki. A képviselők a padokat verik. Rendreutasításokat osztogat az elnök mindenfelé. Végül

Szácz Pál bifajesi beszédét s leül.

Molnár János apát a néppárt nevében az indomelitást elfogadja.

Rakovszky Iván munkapárti nem fogadja el, nincs biselommal, a négy, hónapos indemnitást ellenben megsavazza.

Két órától négyig szűnet volt. Délután

Rakovszky Iván folytatta beszédét, a radikális választói jog megalkotását veszedelmeinek tartja. Lokomotív es, mely mindenkit legázol, s olyan földrengést csinál, hogy a lokomotív is összedől.

Mihályi Péter a nemzetségek álláspontját adja elő óvalosan.

Richter János támadja Vássonvit, aki támadta képviselőtorában a kurlát, most mint igazságügyminiszter est reperálja.

Beck Lajos a háborus pénzügyek állásáról beszél.

Desbordes Ernő munkapárti kijelenti, hogy nem tántorítja el őket elveiktől a támadás, velük van minden tisztességes magyar ember. (Zaj balfelől.) Ha széaszraknek adunk szavazati jogot, kívánni fogják a milliók s ha a millióknak is lesz követelni fogják a nők is.

Ülés vége este 8 órakor.

Ki lesz a bihari főispán?

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Eldig 30 főispánra nézve történt megállapodás, de a minisztertanács még nem foglalkozott ki nevezéseikkel. A képviselőház folyosóján elterjedt hírek szerint a nagyváradi főispánságot egyesítik a biharmegyeivel, s élére Malatinszky Gyula volt képviselőt állítja a kormány főispánnak.

Megalakult a nagyváradi radikális párt.

Szervekedő gyűlés a Pannoniában.

A Pannonia-szálló tőli kertjében tegnap este fél 9 órakor tartotta meg szervekedő gyűlését az ugynevezett radikális polgári párt.

A szervekedő gyűlésen körülbelül 150 ember jelent meg, de a beszédok és a program hatása miatt hamar leolvadt a számuk vagy 50-re; ezek aztán, hogy a nagy teremben fel ne tűnjön a kongó tömeg, nagy körben állottak fel a szónok körül. A következőket sikerült összeírniuk: dr. Grósz Menyhért, Poppar József, Sarkadi Lajos, Juricskay Barna, Rákos Vilmos, Kapes Samu, Elsele Sándor, dr. Nagy Mihály, Vomácska József, Antal Sándor, Molnár Béla, Petrács János, Sebestyén Dező, Callier Imre, dr. Barna Miklós, ifj. Poppar József, Bodnár János, dr. Baroa Miklós, Szűcs Issó, Kun Gyula, Kormos József, Schwarz Mór, dr. Ritzó Lóránd stb.

Dr. Sarkadi Lajos 9 órakor nyitja meg a gyűlést; megköszöni, hogy 1914-ben miért nem jutottak tovább a megalakulásnál. — Most a király hangoztatja a nép uralmát, gondoskodni kell, hogy a radikális párt szerveztessék és a királyi akaratnak szolgálatába állítsassák. (Béla lojális lett egyszerre a páholy!) Elnöknek ajánlja dr. Grósz Menyhértet (a László király szabadkőműves páholy főmesterét), jegyzőnek dr. Nagy Mihályt.

A radikális párt programja.

Dr. Grósz Menyhért megköszöni a bizalmat. Elnökké választásában a radikális eszmék iránti bizalmat látja, mert mindig annak hirdetője volt. Azután a radikális elveket fejtegeti. Szószon, részben olvasva, részben magyarázva megállapítja, hogy a választói jog nem cél, csak eszköz. (Tudjuk, hogy a páholyoknak mira kell es az eszköz.)

Majd átlier a radikális párt programjának lementetését. Követeli es a program az általános, községankinti titkos választóijogot minden 21 éves férfi es nő részére, a főrendias eltörlesztését a népnek törvénykezdeményezési jogot, a sajtó es egyesülési jog kiterjesztését, városi ügyekben a teljes önkormányzást, es esködtésék reformját, gyökeres agrárreformot, demokratikus birtokpolitikát, iparfejlesztést, a kereskedelem ellési akció megszűntetését, (itt buvik ki a radikális szeg a szákból); es árdrágítók részére egy fűt alatt lehetett volna rögtön bárói címet es jellegét is követelni) az önálló vámtérületet, külpolitikában es imperialista es militarista politika helyett a béke politikáját.

Beszéde végén társelnöknek ajánlja dr. Sarkadi Lajost, dr. Kotsó Jenőt, titkároknak pedig dr. Nagy Mihályt, dr. Fried Jánost es Horváth Gusztávot. A gyűlés így határozott. Azután megválasztották az intéző bizottság tagjait. — El bizottság tagjai lettek: dr. Révész Vilmos, Marlon Manó, Csigás Mihály, Petrács János, dr. Perczel Adolf, Amigó Jenő, Nagy Dező, Sebestyén Dező, dr. Részó Mór, dr. Gyémánt Jenő, Beck Henrik, dr. Barna Miklós, Schön Lipót, Ritsig József, Bródi Márton, dr. Blayer Endre, Dutka Akos, Antal Sándor, Szűcs Issó, Kun Gyula, Kormos József, Bodnár János, Rákos Vilmos es Rothbart Ede. 4 keresztény, 21 zsidó, általában es egyenlően.

A választások után dr. Perczel Adolf, majd dr. Nagy Mihály beszéltek.

Bodnár János a tanácsok es klatiszti viselők nevében, (sürgősen jelentkezzék, a ki Bodnár urra bism a képe viselését ebben a társaságban), Horváth Gusztáv es iparosok nevében (a kiknek jó magyar ember létükre eszük ágában sincs Grósz Menyhért főmester ur szekerét tolni) örömmel üdvölli a gyűlést.

Most jön Jauernek!

Természetesen a nagy est nem történetelt meg a radikális elvek föstudása. Jauernek József nélkül.

A gyűlés végén, mikor már mindenki távozni készült szó: kért Jauernek József városi tisztviselő es általános meglepetésre es derűtségre kijelentette, hogy a párt által követelt választói jog is kevés. Nem kell a választói jog, adjanak inkább minden katonának 10 hold földet. Ezt es indítványt persze nem vették be a programba, mert mi marad akkor a radikálisoknak?

A gyűlést a jobb idágeisekre elviselehetővé tette a behallgatás cigányzama; Jauernek es Grósz Menyhért ismét egymásra ta láttak es e vigasztaló tudatban es értékelei addig fogyott, míg elosslott, nagyobb baj nélkül.

Nagy löszerpazarlás a nyugati tüzérségeknél.

Berlin, június 26. A nagyfőhadiszaklása jelentéi:

Nyugati harcok.

Rupprecht bajor trónörökös vezértáborok hadszoportja. Az arizonai mentén a tüzérségek helyenkint nagy löszerpazarlással harcoltak egymás ellen. A gya'ozsági állások ellen csak egyes szakaszokon irányult a tűz es többnyire felderítő előretörések előkészítése céljából, amelyek többször árokharokra vezettek.

A német trónörökös hadszoportja. Vauxvillonnál a június 21. es 22. én lefolyt harcok óta esilárdan kezűnkben levő árkokat a franciák a Hartebies majoitól északra megtámadták est a magyarai állást, amelyet nemrég elfoglaltunk. Az ellenség nagy veszteséggel ellenára, amelyeket rohamhullámai tűsűnkben szenvedtek, néhány helyen behatolt vonalainkba. Rögtön meginduló ellentámadásunk legnagyobbbrést kiretette őket.

A tüzérségi tevékenység tiszta időben az Aisne es a Champagnei szovonal más helyein is igen élénk volt. Lshurstól délkeletre egyik rohamsoportunk vállalkozása a szándékolt eredménnyel végződött.

Albrecht württembergi herceg hadszoportja. Nincs kolónos esemény.

Richtshofen báró kapitány a két utóbbi napon légharcban az 54-ik, 55-ik es 56-ik; Albenödör hadnagy pedig a 30-ik ellenfelet győzte le.

Keleti harcok.

Luettől délnyugatra, valamint a Sirpa es a Dnyeszter között es élénk harci tevékenység tart. Többször előtűnk orosz portyázó osztagokat.

Macedóniai front.

A helyzet változatlan. Előtéri átköszetekben a bolgárok fölényben maradtak.

Ludendorff, első főszállásamster.

* Polónyi Géza v. b. t. t. Budapestről jelentik: Polónyi Géza képviselő — politikai körökben elterjedt hírek szerint v. b. t. t. lesz. Polónyi kibékkolt Vássonvival Károlyi Mihály gróf lakásán, előbb azonban írásban nyilatkozatokat váltottak.

Száz bécsi hadiárva Nagyváradon.

Uzsonna a vasuti állomáson.

A háború, annak hosszu tartama, az elviselt nélkülözések és az egymásra való utaltság mindinkább megerősítik azt a tudatot, hogy Magyarországnak és Ausztria népének békességben, testvéri viszonyban kellene egymással élniük.

A magyar vendégszeretetnek lélekemelő, szép bizonyítéka folyt le tegnap a nagyváradai pályaudvaron azok, akik tanúi voltak, bizonyos megindult érzéssel és büszkeséggel voltak eltelve.

Száz osztrák hadiárva uszonnázott tegnap a nagyváradai állomáson. Száz kicsei árva, fiúk és lányok egyforma ruhában, egyforma szótalan szomorúsággal és egyforma — éhesen. Valóságos jól esett nézni, amint ették a magyar föld bizony most nagyon barna kenyereit a önkéntelenül arra kellett gondolni, hogy ezt a száz osztrák gyermeket az árvasága tanítja meg arra, hogy szerelni is lehet a magyart!

A nagyváradai Vörös Kereszt Egyesület tegnap értesítést kapott, hogy a bécsi evangélista árvaház 100 hadiárvája átutazik Nagyváradon. Már délután 4 órakor megjelentek a pályaudvarnak a postahivatal előtti részén a Szent Vince intézet nővérei és a Vörös-Kereszthez beosztott néhány katona segítségével hosszu asztalokat helyeztek el, amelyeket szépen megterítették és virágokkal is

feldisztítottak. Nemsokára megjelentek dr. Fráter Imre főorvos, dr. Gyöngyössi István, dr. Vucskics Gyula, Hiemesch Frigyes és neje, Schenker Ferenoné és várták a hadiárvákat hozó budapesti személyvonatot.

A vonat nagy késéssel 6 óra körül érkezett meg a egy harmadosztályu kocsiból kiszállott a háború száz bécsi árva.

Megmosták a kezeiket és asztalhoz ültek, ahol már várta őket az uzsonna: 100 csésze keménymagos leves és egy egy darab kenyér. Háborus uzsonna, a háború tőlünk is száműzte a habos kávét, a fcszlós fehér kenyeret. De a kicsei árváknak jól esett ez a hős uzsonna is, láthatólag jóízben ettek, sokan meg is lemetélték.

Míg uszonnáztak, beszélgettünk az egyik kisérvével. Tőle tudtuk meg, hogy a 100 árva nyaralni jön Magyarországra Szegesvárra utazni, ahol az egész nyarat tölteni fogják.

A keménymagosleves után Hiemesch Frigyesné süteményt osztott ki a gyermekek között, jutott mindegyiknek két három darab. Csallogtak a szemek, ragyogtak a gyermekarcok. Háromsoros hoch volt a köszönet.

Astán elénekeltek még a gyerekek néhány osztrák dalt és vitte a vonat őket tovább szép Erdélyországba.

Az Ajdozatkésztség szobra.

A végrehajtó bizottság ülése.

Asz Ajdozatkésztség szobrának felállításán után tegnap tartotta első ülését a végrehajtó bizottság, amelyen beszámolt az eddig tett intézkedésekről, valamint a biharmegyei elcseszett hősök árvái javára eddig begyűlt összegéről és a telmerült kiadásokról s egyben megbeszélte azokat a módosításokat és tennedőket, amelyek a nemes akció további sikerét biztosítják.

Az elterjedt mende mondákkal szemben, amelyek szerint a szobor ügyében már eddig teljesített kiadások 30,000 koronát érték volna, hiteles okmányokból megállapította a bizottság, hogy ugy az előmunkálások, mint a szobor készítése, anyag, a sztor, valamint felavatási ünnepély stb. kiadása 11,000 koronára rugnak. Tehát 30,000 korona kiadásról szó sincs.

A bizottság ülésén Rimler Károly elnökelt s jelen voltak: Obrincsik István h. ezredes, Kuun Frigyes alezredes, Verner Kálmán m. árvaszéki elnök, dr. Thury László v. főügyész, Köszeghy József v. főmérnök, Réis Mihály i. k. felügyelő igazgató és Antal Sándor titkár.

Rimler Károly elnök az ülés megnyitása után benutalta Kratochwil Károly ezredes, a 4. honvédezdred parancsnokának hozzáintézett következő táviratát:

A frontra visszaérkezve, elmondottam honvédeimnek amit az elragadó ünnepélyen láttam, hallottam és éreztem; hálattal szívvél fogadták beszámolómat a polgármester urnak, valamint Nagyvárad polgármesterének és Biharmegye közönségének szeretetteljes iszagszkodó hazafiúi üdvözlését küldi

Kratochwil Károly

ezredes a m. kir. 4. honvédezdred parancsnoka.

A hős ezredes táviratát köszönettel tudomásul vették.

Bejelentette még az elnök polgármester, hogy az alap javára es idő szerint 79610 korona van leléve gyűmölcsözés végett.

Eutan Antal Sándor titkár terjesztette elő terjedelmes jelentését. A jelentés a következő:

A szoboravatás lélekemelő ünnep napja véget ért, itt előttünk fölösleges jellemezni, hogy milyen sikerrel. Mikor munkánkban ehhez a fordulóponthoz elértünk, nekünk, akik a végrehajtó bizottságban a polgárságot képviseljük, a legmélyebb hála és legteljesebb tisztelet és elismerés hangján emlékeztünk meg arról a támogatásról, amelyben a bizottságot Obrincsik István ezredes ur ömeltósága részterítette. Ömeltósága valóban nem tekintette robill officialnak a védnöki tisztelet és az elnöki állást, ugy dolgozott velünk, szent célunkért, mint ahogy azt egy igaz hazafi, egy lelkes férfi, egy öntudatos és őszint polgár tenni szokta. Hogy a sikerben Ömeltóságát illeti az orosz iánréz, ennek igazolására nem szükséges

egyéb, mint a száraz adatok felsorolása. Ömeltósága becsajította rendelkezésünkre a szobor modelljét, a gipszöntőket, Molnár József faszobrászt, asztalosokat a szobor-szabzatának elkészítéséhez, irnokokat az adminisztratív munkához, tanácsival, személyes munkájával mindig segített bennünket. Ezzel megmutata, hogyan áldozhatunk magyar szívünk szerint az éretünk elcseszett emlékezetének. Meghatott szívvel mondunk ezért Obrincsik István ezredes urnak köszönetet és kérjük, hogy továbbra is hasonló lelkesedéssel és önzetlenséggel legyen segítségünkre.

Össinte hálánkat kell kifejeznünk Kuun Frigyes alezredes urnak, aki szintén a legnagyobb készséggel tette magárára ügyünket, segített és támogatott bennünket. Hála szívvél kell köszönetet mondunk Sas Ede és Duika Ákos, továbbá Bihari és Tóth Elek uraknak, akik istenadta tehetségükkel járultak hozzá ünnepünk sikeréhez. Méltán részesült a végrehajtó bizottság köszönetére és hálijára Erdélyi Miklós szingagató ur és egész társulata azért a minden tekintetben előkelő nivóju díszelőadásért, mellyel ünnepünknek a legpompásabb és legharmonikusabb befejezést adta és egyben igen tekintélyes összeggel járult hozzá az özvegyek és árvák alapjához.

A végrehajtó-bizottság valamennyi tagjának érését fejezem ki, mikor a nagyváradai sajtóorganumok tulajdonosait, mint akélonk legbuszúbb és legáldozatkészebb támogatóit köszöntöm. A vármegye és a város legmódosabb polgárai megköszönlőleg sem támogattak bennünket annyira, mint a helybeli napilapok tulajdonosai. Mert ne felejtsek el, hogy minden cikk kiadására pénzbe, sok pénzbe kerül és a jelenlegi papírinség korlátozó hatása következtében nemcsak érdekeik, hanem érdekességük kockázatásával küzdötték a lapok szent oélunkért. Kérem a tekintetes bizottságot, keress meg annak a módját, hogyan fejezhetjük ki a legméltóbb módon hálánkat a nagyváradai sajtó képviselői előtt.

Nagyvárad asszonyai, a helybeli jótékonyossági és egyéb öngyeseletek a leleplezés reggelétől kezdve mind a mai napig kitartó ajdozatkésztséggel állottak mellettünk és nehéz ezreket szállítottak be pénztárukba. Büszkek vagyunk a mi polgárasznonyainkra és meghajjuk előttük hálánk és elismerésünk lobogóját. Kérjük őket az özvegyek és árvák nevében, hogy támogassanak bennünket továbbra is.

Tekintetes végrehajtó bizottság! Helyzetem ebben a bizottságban eltöltje azt, hogy érdeme szerint méltassam elnökünk Rimler Károly polgármester munkáját. Akik itt együtt vagyunk, kevés kivétellel évtizedek óta tanul vagyunk annak, hogyan dolgozik a hős javára. Akik most es alkalommal az ő segítő társai vagyunk és maradni akarunk a munkában megacélozott erejű bajtárs kézzsorításával köszöntjük őt. Emlékeztünk arra a napra, amikor elnökünk, elnökünk a város székházának dísztermében szent fogadalmat tett arra, hogy ezért a földért elcseszett hősök özvegyei és árvái a testvéreik, a mi gyermekeink lesznek. Ezért ünnepejük most az adott szó szentségét és fogadjuk, hogy elnökünknek, Rimler Károly polgármesternek hűség, kitartó segítő társai leszünk.

Tekintetes végrehajtó-bizottság! All a szobor és szinte halljuk annak a lélekemelő beszédnek minden szavát, amellyel gróf Széchényi Miklós öngyméltósága a szobrot felavatta. Az idők végéig a földünkbe foscsengeni a főpásztor szava és figyelmestelnifog bennünket kötelességünkre. Az öntudatos polgár, a hazájáért lelkesedő magyar, az emberi könyörületesség apostola preszeli a szívekhez és a szívek szeretetét sugározza vissza a főpap felé. Tőlünk pedig fogadjuk öngyméltósága mélyszécs hálánkat, tiszteletünk és köszönetünk kifejezését.

All a szobor. Emberek, a művészet értői

és a művészet csodái egyhangúlag megálla-
pították, hogy ilyen természetű, hiszoló
szépítő alkotás egyetlen városi piscát sem
dizsít. Jelentésemet nem akarom, nem tu-
dom előbban kifejezni, minthogy arra kér-
jem a bizottságot, hogy a lehető legmáltóbb
módon fessék ki halánkat és köszönetün-
ket Karácsonyi Géza szobrászművészenk,
„Icoszó örök megalkotójának.

Elnök indítványára kiegészítették a je-
lentést ezzel, hogy a rendezésért még Kő-
szeghy József főmérnöknek és Rimanóczy
Béla villamos igazgatónak működéséről há-
la és köszönettel emlékeznek meg. A hírlapok
támogatásának megörökítéséül a közremű-
ködött lapoknak és hírlapíróknak felsajná-
nak egy-egy plakettet.

A jelentést és a polgármester indítvá-
nyait elfogadták.

Majd Rimanóczy Béla tett jelentést az
eddig teljesített kiadásokról, amely összesen
11.000 korona. A számvizsgáló tiszteletet a
városi számvizsgáló teljesíti.

Az ülés további folyamán megbeszálták
a további tiszteket, az érdeklődés ében
tartására. Nevezetesen a vármegye községei-
ben ünnepélyek, hangversenyek tartását ha-
tározták el, valamint abban is megállapod-
tak, hogy a nagyobb községek részére, ahol
nagyobb összeg folyik be, elkészítetik a
szobor kicsinyített főismodelljét. A vidéki
ünnepélyek programjának előkészítésével egy-
szűkebb bizottságot választottak, Fráter Barna
alispán és Objaszák ezredes elnöklése alatt
Verner Kálmán, Kőszeghy József, Rimanó-
czy Béla és Antal Sándor tagokból. A bi-
zottságot esetről-esetre helyi tagokkal egé-
szítik ki.

Bajelentette végül Rimanóczy Béla,
hogy eddig 5381 adakozó hozta meg áldo-
zatát a szobor alapra.

Husz milliót jegyezték a Nagyváradi Takarékpénztárnál

A hadikölcsönjegyzés eredménye, mint
értesülünk, a Nagyváradi Takarékpénztárnál
2 millió 800 ezer korona. A hat hadikölcsön
jegyzése a Nagyváradi Takarékpénztárnál
husz millió koronára rug. Ez a nagyszervi
eredmény Horváth Árpád dr. igazgató és dr.
Szemes Ferenc dr. főtitkár fáradságtalan buz-
gálkodásának köszönhető.

Let. szeri. káptalani alpok további
58800, L. huszárezred pótkerék 10650, Cserey
Vilmos huszár alezredes 500, Kubinyi László
huszár főhadnagy 1000, Uram Károly 25000,
Dudás Kálmán 10000, Bary Zsuzsanna
10000, Szabó Miksa 5000, id. Ridi György
2000, Rosenfeld Lajos 1000, Szodorai Tamás
2500, Stern Andor 1000, Jakab Ernő 1000,
Balla Caca 2000, Mészey Ignác 8000, Gott-
hard Vilmosné 5000, Bárony Mária 1000,
dr. Kravjanszky Mór 1000, Kamény Andor
2000, Gutfried Simon 500, Markovits Ká-
lman 5000, Hubay Ilonka 1000, Hubay Er-
zsike 1000, Berger Dániel 5000, Hegedűs
István 2000, Nagy Sándor 1000, Magyar
mérnök és építész egyesület 1000, Varga De-
zso 800, Asztalos Simonné 3500, özv.
Bary Józsefné 3000, Kereszti Gyula 1000,
dr. Kacsán Kálmán 2500, Ridy György
2000, Övry Béla 1000, Schmeidt Antal
2000, Németi Rózika 2000, Biharmegyei
régészeti egyesület 4800, Szodorai Endre 500,
Nagyváradi kir. kath. jogakadémia további
3400, Feltácho Ferenc 5000, Lebohey Ká-
lman 1000, Szilágyi Társaság 1400, Somossy
Viktor 1000, Dea Leherellés Ilonka 1000.

Rés Mihály 3000, Borbély Mária 2000, Vo-
zary Ilona 500, Jenny Nándor 500, dr. Her-
mann Ottó 2000, Tapler Sándor 1000, Ber-
ger Jakab 3000, Józsa Julianna 500, Ráos
Ludra 1000, Szabó Dénes 3000, dr. Krüger
Jenő 2000, Ráos János 600, Nagy Imréné
2000, Fischer Ervin 1000, ifj. Szilágyi Ist-
vanné 1000, Váradvalencei Takarékt és se-
gélyszövetkezet 8000, Sichert Eis 1000 K
és ezenkívül számos 500 koronán aluli jegy-
zések.

Nők nyilvános gyűlése a választójogért.

Az ezredévi Emléktéren.

Háboru óta tudvalevőleg nem volt Nagy-
váradon nyilvános gyűlés a szabadban. A
szociálisták megkérítették ilyen gyűlés tartá-
sát, de a rendőrség nem engedélyezte.

Most kérték ilyen gyűlés tartását, még
pedig nők az összehívók, akik a rendő-
főkapitánytól, mint értesülünk, már meg-
is kapták az engedélyt a gyűlés megtartá-
sára.

Mivel azonban a nyilvános gyűlést az
Ezredévi Emléktéren szándékoznak megter-
teni, a terület átengedését az összehívók
a következő beadványt intézték a ta-
nácshoz.

Tekintetes tanács!

Tisztelettel alulírottak a tekintetes ren-
dőrkapitányi hivatalnál nyilvános gyűlést je-
lentettünk be a következő napirenddel: A
nő munkája és a háboru. A gyűlés elő-
adója Glöcklich Vilmos fővárosi polg. isko-
lai tanítónő. A gyűlés határideje július hó
1. ének délelőtti 10 órája, helye az Ezredévi
Emléktérnek a Szacsvey szobor előtti része,
amelynek átengedését szennel tisztelettel
kérjük.

Ágoston Péterné, Edelmann
Mehyhértné, Wiener Jenőné,
Lédig Miklósné, özv. Nagy
Ödönné.

A gyűlésen, amint halljuk, a budapesti
szónok a nők választói jogának behozatala
érdekében fog agitálni.

„Affér a premontrei rendházban.”

A Nagyváradi Napló tegnapi számában
megírja, hogy Szilágyi Dósa premontrei
tanárt egy rendháza a rendházban mag-
támadta, hogy ezek után ez a magról meg-
feleltető másik tanár a rendházból ki-
költözött az ügy elintézéséig a Kolosvári-
utóra a hogy az ügyből kifolyólag Takács
Mehyhért prelátnak Szilágyit Jászóra hi-
vatta. Ebből a Napló nagy szemforgatások
közé olyan kommentárt fűz, mintha Szilágyi
Dósa Nagyváradon a „telekezeti békét”, a
rendházban pedig a belső békét veszélyez-
tetné s fölré nem érhető elértet tesz arra,
hogyan adja vissza a járói főspát döntése
„a belső nyugalmat a váradi rendháznak és
a jó tanárokat a közoktatásnak.”

Az esettel bővebben nem foglalkozunk,
mert elégtelenségnek tartjuk, hogy egy tis-
tület belső ügyeit a nyilvánosság előtt par-
traktálják. A Napló cikkének tendenciája vi-
lágos: Szilágyi Dózában az aktív katho-
licizmus harcának és ezzel a keresztény
mozgalmaknak akar kellezettelkedni.

A cikk egyébként nemcsak tendenciájá-
ban elítélendő, hanem ténybeli állításában is

a legtöbb pontban messze jár a valóságtól,
Szilágyi Dósa az replését pedig egészen el-
ferdítve közli. Egyáltalán beszélünk, a részle-
tekkel nem foglalkozunk, mert az ügy hiva-
talan utra van terelve a sz illetékes elbírá-
lásnak más előbe nem vehet.

A keresztény közönségnek, de általában
minden elfogulatlan embernek megvan a
maga véleménye Szilágyi Dósa értéke
egyéniségéről, melyet a Napló tendenciózus
cikke egyáltalán nem érint; meg vagyunk
győződve, hogy az ügy igazságos elintézésé
körüli a járói prépost nem a szabadkőmű-
vesek vélekedését és nem a Nagyváradi
Napló bölcös tanácsait fogja kikérni.

A Vörös-Kereszt Péter Pál-napi gyűlése.

Holnapután, pénteken mozgalmas élet,
kocsihullámozás, a női tolették pompázó szin-
árnyalata fogja élénkíteni városunk köznap
életét. A mi nemesszű társadalmunk ap-
pára nagyja s olgálatába szegződött legna-
gyobb jótékonyági egyesületünknek, a Vö-
rös-Keresztnek.

A világháboru által ütött sajtó sebék
onyhítóje, a fakasztott könnyek fölézárója,
a hadiárva és özvegyek gyámlolója, a se-
besült és beteg katonák gyótréimainak osz-
lapítója: a Vörös-Kereszt emelte fel kőrő
szavát az ország társadalmához, hogy jörő
beni küzdelmélés az anyagiak megszerzésé-
ben legyen segítségére és ime, a kőrő szóra
megmozdultak mindenek és ki-ki saját te-
heisége szerint azon igyekszik, hogy kivogya
részét Péter Pál napján az országos gyűlés
nem csakély fáradságot igénylő munká-
jából.

Városunk urí társadalmának hölgyei
kézségesen vállalták az urna és persely-
gyűjtést, sokan a konfetti és sorsjegy árusí-
tásánál. máskor a nyerepménytárgyak gyűjté-
sénél, számosan a sör és sókifű forgalomba-
hozásánál tevékenykednek, az urak közül
pedig a különböző versenyek rendezésében
segédkeznek a vezetőknél. Magánutok, ke-
reskedők szinte vetelkedtek abban, hogy
minél több nyerepménytárgya legyen a Vörös
Kereszt sorsjátékának, úgy hogy dacára a
sok számára meő köldött nyerepménytár-
gyak, még mindig érkeznek nyerepménytár-
gyak. De ezenkívül az Egyesület vezetőségének
is nagyemnyiségű élelmiszert, az az cuk-
rot, tojást, lisztet, kukoricát, kávéot, gerslit,
babot, burgonyát, szilvát, zöldséget szerzett
be, hogy ezzel is hatványozza a nyerepmé-
nyek esélyeit.

A gazdaság tárgyosajáték egy-egy sors-
jegye csak 20 fillérbe kerül. A délelőtti és
délutáni katonazenész kívül a versenyek so-
kaszága és egy kiválóan érdekes s meglepő
új néptáncpály fogja a közönséget mind-
végig derűtségekben tartani.

Amennyit elérni lehetünk, hogy a népünné-
pélyt Diósi Ferenc az egyesület kipróbált,
bűséges tagja rendezzi, atióból a szereplők
jelentkezése még mindig tart és akiket ssi-
vesen fogad.

A leányok versenyére kérjük a szülő-
ket, hogy leánykáiknak a résztvevőt meg-
engedni sziveskedjenek, miáltal a versenyek
érdekesége és vonzóereje sokkal nagyobb
lesz.

As Egyesület vezetősege esuton kéri fel az
urna és persely gyűjtőhelyek védaókoit,
hogy úgy az urnák, mint a perselyeket
péntek este 6 órakor a Vároaháza bizottsági
termébe aljuttatni sziveskedjenek a pénz
megezámlálása céljából.

* Eladó Bethlen és Kaszárnya u. ca sar-
kán egy italméressel ellátott üslézház előnyös
fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénz-
tár r.-t. Nagyváradi, Bémer-tér 2.

Számadás a Gyermeknapról.

A Gyermeknap számvizsgáló bizottsága és a város számvizsgáló bizottsága az idei Gyermeknap zárószámadását átvizsgálván, annak eredménye gyanánt a rendező bizottság a következőket közli:

A különböző címeken befolyt: 11414 korona 70 fillér, bevételéből kiadott konfektúra, nyaralásnyári tárgyak, székrek. stb.-re 1016 korona 20 fillér. A 10404 korona 50 fillér tiszta maradványtól Rimler Károly polgármester a Gyermekvédő Liga adományára gyanánt:

az elesett nagyváradi hősök gyermekei részére az árvaházaknak,

a nagyváradi hadbavonultak gyermekei részére a helybeli hadsegélyező bizottságoknak

és a helybeli szegény gyermekek részére a Gyermekbarát Egyesületnek összesen 5202 korona 20 fillért juttatott, ugyanolyan összegű pedig az Országos Gyermekvédő Ligához juttatott.

A Gyermeknapon Úton és Persilyayúj-társaságból a közreműködő hölgyek nemcsak buzgólkodása folytán 3614 korona 27 fillért folyt be és pedig: Aljai I-nétől 102-92, Butyka L.-nétől 173-90, dr. Barna A. nétől 19-70, dr. Cifra Kálmánától 126-78, Darvas I-né 122, Elemény Ferenctől 110-94, Fralld Id. Mór-nétől 80-14, öz. Gábor Antalától 52, Heesdts Rezsőnétől 49-47, dr. Istvánffy-né 69-66, Kaszinczy Mariskától 208-14, Kövács Kálmánától 134-15, dr. Medvigy Ferenctől 30-00, Molnár Géznától 198-77, Nadányi Károlytól 241, Németh Istváné 57-40, Orlov Györgyától 60-80, Papp Xeriolánától 87-65, Páry Gy.-né 105-66, Pásztor Ferenctől 303-30, Polgár Mariskától 323-33, dr. Rácz Rezsőnétől 18-35, Raifer K. nétől 200, Rechnától 62-88, dr. Simonyinétől 138-82, Tsbórnától 34, Vass Jánosától 91-70, Wiener Jenőnétől 120-26, Zedánszky L. nétől 66-60.

Bírósági számok és számítások

Egy vándorló, kényszerű adótt hadszerezzelése szerződés került tegnap Szerecs Barca tanácselnök vezetésével itélkezés alá. A bíróság tagjai voltak: Szlachó Károly és Vajcovszky Vince bírák, jegyző: Lukay Árpád dr., ügyész: Farkas István, védő: új. Zsiga Miklós dr.

Baruca György vasvári szatócs Zsiga Tivadar jegyzővel és Guttmann Ignáccal társas viszonyba lépett s hárommal szentesítésként kötötték szerződést Lengyel Aladár és Sándor budapesti céggel. A száma méter-mérséjét 770 fillérért szállították. A pesti cég azon melegeben továbbadta a szerződést Mayer Salamon cégnek, de már 8-80 fillér mellett. A cég tulajdonosa, Mayer Leó küldött is ponyvát Barucának, és pedig harmadikként, a többi kárnyappalirral fedte be a vállalkozó szatócs. A lezárolásnál 10 ponyva hiányzott, tehát sikasztás miatt jelezték fel Barucát.

A tárgyalás megkezdése után az elnök jelent, hogy a Mayer Salamon cég a panaszt visszavonta, mert a ponyva mind megvan és ki is egyeztek. Farkas István ügyész látni akarja, hova lett a 10 ponyva, tehát tárgyalják le az ügyet.

Elnök: Íratokat olvas fel, e szerint a polgári perben megítélték a 10 ponyvát Mayer Leónak, vagy 3000 koronát kell érte fizetni. Fuvarlevelekből, hivatalos iratokból s tanuvallomásokból szorgos kutatás után megállapítja, hogy 32 ponyvát kapott Baruca

Vaskóhára, sbből 8-at a Mayer cég visszakapott, bár nincs róla fuvarlevele. Nyolc más ponyvát Tordára irányított a cég, miselől Baruca megkapta volna. Ez 16. A bűnügyi 16 ponyvát 7 vagon fedésre használta fel, vagononként 2-6', az 14 és egyre, egy nagy vagonra háromat tett. Hűtréka, meg volt a 31 ponyva. Bemutat az elnök egy hivatalos iratcsomagot, amely olyan mint egy matematika képlet:

P. XXIV $\frac{203678}{1915}$ 2/F

Es a budapesti központi büntető járásbíróság egyik aktájának száma.

Miután így kiderült, hogy semmi baj, az ügyész visszavonta a vádat s a bíróság megszüntette az eljárást. Jó az, ha a bírótól a felsőbb matematikát!

HIREK

Anyák-bőre.

Vasárnap délután ismét szép számban gyűltek egybe a Kath. Nővédő Egyesület any- és orvostudományok alát álló anyák gyermekeikkel együtt.

A minden oldalon kézzelgessen tárogatott családok mindíg több hűtával és szeretettel gyűlnek az egyesület hölgyei köré, mert érik, hogy itt sokkal többről van szó, mint anyagi támogatásról. Itt a lelküket is felsemelik, megerősítik. S ez az öntudatra ébredés — sok életkedvet önt már-már csüggedő szívtükre.

Ez alkalommal dr. Lestyán Endre plebános tartott értékes beszédet az anyáknak. A bibliai Mózes történetével hozta kapcsolatra a mai nehéz időket, mikor a kath. Nővédő Egyesület kiterjeszti nemcsak védelmét az árvaian kis gyermekekre. Figyelmeltette az anyákat, hogy életük jó példájával neveljék gyermekeiket az engedelmesség szellemében.

Nagyon tanulmányos előadást tartott még öz. dr. Szomolyi Kálmáné a légyről, mint a gyermek legnagyobb ellenségéről.

Nagy örömet élénkséget keltett a Pally Lajosné által adományozott 8 értékes tárgy kihasználása.

Az orvostudományok nagy keletnek örvendett, különösen az izlatai hási kenyérért áldották Karácsonyi Teréz német, jó szívét.

Az anyákat könyvekkel látta el az egyesület, a azért kéri a pártfogókat, hogy jótételeiket és ésszerveleteiket abba bejegyezzék szíveskedjenek. Felkéri az Egyesület a hölgyeket, vállalják el egy egy védence pártfogását, mivel már 200 családot pártfogol az Egyesület és szükség volna miből több pártfogóra.

* **Osztrák kölcsönösség.** Egy nagykereskedő közli velünk: Ausztriának buzát és élelmiszereket adunk a háború kezdete óta. A reciprocitásból most izlított kaptunk. A pótkávára szükségünk van s egy osztrák pótkávégyár 3000 kg pótkávát szavazott meg részünkre, de folyamodnunk kellett a bécsi or. ki. Közélmesséssel. Hivatalhoz. A Hivatal tegnap háromszoros választásban est írja: Értésítjük, hogy pótkávát kivi telre az engedélyt nem adjuk meg, jöllehet

a gyár a szállítást hajlandó teljesíteni. Ez az osztrák kölcsönösség, amely nem ad pótkávát, mikor nekünk szükséges.

* **Dr. Kiss Döméné.** Sulyos csapás érte dr. Kiss Dóme ügyvédet a görkath. egyházmegye köztisztviselőiben álló kiváló ügyészét: neje, szülött László Kornélius hűfőn délután fél hatkor sulyos szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Elhunyt egy boldog családi kört fosztott meg a legnagyobb kincsét: a gyöngéd, szerető édesanyjától. Az elhunyt egyik legbusgóbb tagja volt az Urak Kongregációjának; mély vallásossága, övéi iránti szeretete adott hozzá erőf, hogy hosszas szenvedéseket Istent akaratán megnyugodva viselje. Temetés ma d. u. 5 óraker lesz.

As Urak Mária kongregációjának vezetősége felszólítja az összes tagokat, hogy lehetőség teljes számban szíveskedjenek Kiss Döméné kongreganista testvérünk temetésén d. u. 5 óraker (Uri-utca 2. sz.) megjelenni, hogy szíveskedjenek mélyszéges kifejezést adjunk testvéri részvételünkkel Istent költözött testvérünk elvesztése felett.

Ezúttal tudatjuk az összes kongreganista testvéreinkkel, mélyen értezt részvételünknek nemcsak külső, hanem bensőséges kifejezést is akarunk adni azért, hogy azobaton f. hó 30 án reggel 8 óraker a Szt. László plebánia templomban Istent megboldogult testvérünkért szentmisét tartunk és az összes kongreganisták közös sz. áldozatukat testvéri szeretettel ajánlják fel lelke üdvéért.

A magisztratus.

As Uri Leányok Mária kongregációjára kéri a tagokat, hogy boldog emléktű Kiss Döméné temetésén ma délután fél 5 óraker a grófok háznál megjelenni szíveskedjenek.

A család a következő gyászjelentést hozsátotta ki:

Alóiróttak a magunk és a többi rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel, azonban a Mindenható szent akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a forrón szeretettel feladhatatlan feleség, édesanya és rokon dr. Kiss Döméné László Kornélia ma délután 5 és fél óraker hosszas szenvedés és a halotti szentmisék többszöri ájtatos felvétel után életének 57 ik, boldog házasságának 34-ik évében jobblétre szenderült. Drága halottunk hál: tetemét felvő hó 27-ikén délután 5 óraker fognak az Uri-utca 2. számú gyászszobától a görkath. egyház szertartása szerint a váradolási temetőben levő családi sírhelyen végő nyugalomra helyeztetni. Leiki üdvéért pedig az engesztelő szentmiséidőszak felvő hó 28-án reggel 8 óraker fog a váradolási görkath. plebánia templomban az Egak Urak bemutatni. Nagyváradi, 1917. június 25. As örök világosság fényes kedjék nekül Dr. Kiss Dóme férje, Nóra Irfj. Hosszu Jánosné és Valéria gyermekei: Hosszu János veje, Aurél és Zoltán unokái. Dr. László Aurél fivére, Dr. László Auréló sógora, Kiss György sógora, László Livius unokácsa.

* **A törvényszék üdvözli az igazságügyminisztert.** A királyi törvényszék Balás Elemér dr. elnöklésével tudomásul vette az igazságügyi kormányzatban történt változást: a feliratban üdvözli az igazságügyminisztert és államtitkárját.

* **Lópórtrend egy vezérkari elvezéresnek.** A király Száhlender Bili vezérkari elvezéresnek az ellenség előlt: tanúsított vitéz magatartása és kitűnő szolgálatai elismerésül a Lópórtrend lovagkeresztjét adományozta a hadidíszítványal és a kardokkal.

De az angolok éhezni fognak.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: Az angol élelmezési miniszter beszédet tartott a félelmének adott kifejezést afölött, hogy Anglia nem tudja Németországot kiéheztetni, de az angolok éhezni fognak, mert a hajóelsüllyesztések növekednek s a kenyérbe zablisztet kell vegyíteni s így is alig lesz elegendő.

Olasz állásokat foglaltunk vissza.

Keleti és délkeleti harctér. Budapest, június 26. (Hivatalos.) Változatlan.

Olasz harctér. Budapest, június 26. (Hivatalos.) Június 25-én császárvadászok és a nyugatgaliciai 47. számú gyalogezred részei alapos előkészítés után a leghatásosabb tűzérési támogatással vitéz, szivós harcban teljesen visszafoglalták a Sugana völgytől délre fekvő határgerincen még az ellenség kezében levő állásrészeket. Legénységünk vitéz magatartásán az ellenség minden ellentámadása megbiusult. Eddig itt körülbelül 1800 foglyot, köztük 14 tisztet szállítottunk be.

A vezérkar főnöke.

Orosz helyzetkép.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A munkás és katonatanács állandó rettegésben van egyfelől a burzsoázia fegyverkezése, másfelől a Bolseniki-párt türelmetlensége miatt Leninről kiderült, hogy a különféle ellen van. A Morningpost tudósítóját kiutasították Oroszországból, mert megírta beszámolójában, hogy a ferradalom német igazításokra tört ki.

Az orosz külügyminiszter tiltakozása.

Budapest, június 26. (Saját tudósítónktól.) A Ruszkoje Szlovóban Terescsenkó orosz külügyminiszter kijelenti, hogy hivatalosan tiltakozott az antant kormányoknál az ellen, hogy Macedóniában Görögország leigázására és Konstantin király elűzésére orosz osztagokat használtak fel.

Londonból jelentik, hogy az antant csapatok bevonultak Athénbe, s így egész Észak-Görögország meghódítása befejeződött.

* **Harmadfél milliárd.** Budapestról jelentik: A hatodik hadikölesön eredménye **harmadfél milliárd.**

* **Főispánságot kínálnak Ember Gézának.** Máramarosraigetről jelentik: A belügyi kormány Máramaros megye főispáni székét felajánlotta Ember Géza nagyváradi táblabírók. Em ber Géza táblabíró nem idegen Máramarosba, ott van birtoka s összeköttetési közfűzők. A tárgyalások még folynak.

* **200 métermézes szalonna Bihar megyének.** A Közlekedési Hivatal tegnap leiratban értesítette Fráter Barnabás alispánt, hogy az aratási és cséplési munkálatokkal kapcsolatos közellátási körzérdekre való tekintettel a rendelkezésre álló csekély készletről 200 métermézes adóott szalonná utalt ki a H. T. útján. Ebből a szalonnából csak azok a gazdaságok kaphatnak, amelyeknél az aratási és cséplési munkálatok különben fennakadnának.

* **Orvosi hír.** Dr. Verzár István főorvos a harctérről hazatért és rendeléseit egy a lakásán (Szalá di utca 9.) mint a Bihar megyei köskórház Röntgen laboratóriumában megkezdte.

* **Lopják az új krumplit.** Velenőn a földéken tolvajok járnak. Kihungálják a krumplit s a termést elviszik. Ugyanez a panasz az olasz réteker. A Buayttay-ligeten nice baj, ott őrt tartanak a kiskertgazdái, akik megnyakalják a burgonyavadászokat.

* **Juricskay Barna** városi adó és pénzügyi tanácsos kilépett a munkapártból, mint a koalíció bukása után a 48-as pártból. Este a radikális pártgyűlésen volt. Van nek még következetes és elvű férfiak...

A Bud. Tud. jeleni: Az országos nemzeti munkapártba beléptek: Ambrózy István gróf és Erdődy Ruzsa gróf, Szegedy Gyula kamarai elnök, Szunyogh Szabolcs főtitkár, Löblé László dr. győzegetző, Medvigy Gábor dr. ügyvéd, Lestyan Ödön nagybirtokos, Deatwffy Géza nyug. ezredes, Török Pál polgármester, Keszler József tanár és még sokan.

* **Seidler dr. bemutatkozása.** Bécsből jelentik: Az új osztrák miniszterelnököt, Seidler dr. bemutatkozása alkalomával barátságosan fogadták a pártok.

* **A mozdonyozók és a vetés.** A miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a közlekedési előjárásokat utasítsák azon 1900 évi rendeletre, amelynek értelmében a vasúti vonalak mentén legalább 45 méter távolságban behordásra kész termények el nem helyezhetők, ha pedig ez a terület csekélységénél fogva lehetetlen, a terményeket lehe 6 legrövidebb idő alatt hordják el. A miniszter megjegyzi, hogy a pályamenti birtokosok a beérlett terményt a vasúthoz legközelebb eső területen kezdik meg és a szőlőt mindjárt a learatás után tisztogatásuk fel és vetőbarázdákkal szentsák fel. A rendelet a kipattanó mozdonyozókról kívánja megóvni a vetést.

* **Fegyelmi egy fölmentő ítéletből.** A királyi törvényszék tegnap megküldötte Rinler Károly polgármesterek ezt a felmentő ítéletet, amelyet a bíróságok Pásztor Bertalan városi aljegyző által Nógrádi Gyula ellen indított büntető perben hoztak. A bíróság a fegyelmi eljárás megindítása céljából küldötte meg a jogerős ítéletet.

* **Ujból rekvirálják a fém tárgyakat.** A miniszterium újabb rendeletet bocsátott ki a fém tárgyak rekvirálására néve. A hivatalos lapban rendelet jelent meg, mely szerint a következő részből, részövezetből, nikkelből és aluminiumból készült tárgyak is igénybe vételenek hadicélokra: 1. Rézből és részövezetekből: foggantyúk, védő, azó nyeg- és függő-nyudak, törökfőzőtartó stb., szarkó, szegély, védőlemezek, burkolatok, név, reklámtáblák stb., díszitmények, golyók, lánéok, pálcák, lécek, részek, kályha-előtételek, harangok, (melyeknek legnagyobb külső átmérője 25 cm. nál kisebb) csengők és gombok, egyszerű dobányzó és íróeszközök, valamint dísz tárgyak, virágcsereptartók. 2. Nikkelből, aluminiumból készült háztartási, főző stb. készletek, kádak, táskák stb. A rendelet továbbáiban a leserelés és az átadás módszereit állapítja meg.

* **Halak végőhidja.** (A rendőrség figyelmébe.) A következő sorok közlésére kérőfünk fel: A város a vizmű telep mellett egy új fenékgátat készíttetett. Ennek alján a betonéglákból kis vályu alakult, amelybe a gátról lerohanó víztömezzel kivátoznak a fejletlen szegény halcskák. Hetek óta egyebet se tesznek a környék cserkefogói, mint ott guggolnak a gát alján és szabad kézzel szedik ki szrével a vályuba bepottysnt s elkévelt halcskákat. Kötény számra hordják mindennap haza a szákmányt, amely a rablóhalászatból származik. A város tette ezt lehetővé, a rendőrségnek kötelessége, hogy a betonéglákat onnan távolítsassa el. Ajánljuk e kérésünket a földmivélsügyi kirendeltség jóindulatába is.

* **Házasság.** Atlasz Lajos gyógyszerész a Szent Antal gyógyszerár tulajdosa házasságot kötött Goldblatt Szidike urhölgygel.

* **Fa és szénkészletek bejelentése.** Fa és szén készletek bejelentése tárgyában kelt rendelet értelmében a rendőrkapitányi hivatal közli, hogy a bejelentőlapok megérkeztek s azok a szükséges felvilágosítások megadása mellett folyó hat 27-én délután 5 órakor a rendőrség 1. emelet 18. számú szobájában Darabanth Ferenc rendőrségi kiadó által kiszolgáltatók. Ugyan eszt felhívja a rendőrkapitányi hivatal az érdekelteket, s mind ezeket kiknek tiszta és más bejelentés alá eső faanyagok vannak birtokában, hogy a meghatározott időben okvetlenül jelenjenek meg. A rendőrkapitánysság.

* **Már június hó 26-án tartjuk meg** a közös katonai célokra rendezett jótékony-célú állan sorsjáték húzását. Játékterv szerint van 21.146 nyeremény 625 000 K összegben készpénzben. Főnyeremény 200000 K. Sorsjegyek a 4 koronáért az összes sorsjegy elarusító helyeken, adó, posta- és vasúti hivatalokban stb. kaphatók.

* **Ujságkihordókat felvesz a Tiszántúl kiadóhivatala.**

* **10 butorozott utcai szoba.** A Zöldfa épület emeletén rövidebb-hosszabb időre kiadó. Egy ágyas szoba havonként 50 korona, két ágyas szoba havonként 75 korona. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. Telefon 14-00.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szonda: Varáskeringő (Della Donna Eugénia vendégfellépte.)
 Csütörtök: Csokoládé katoná (Della Donna Eugénia vendégfellépte.)
 Péntek délután: Bőregér.
 Péntek este: Aranyember.
 Szombat délután: Cigánybáró
 Szombat este: Csárdáskirálynő. (Della Donna Eugénia fellépte.)
 Vasárnap délután: Ripp waa Winkle.
 Vasárnap este: Csárdáskirálynő. (Della Donna Eugénia vendégfellépte.)

Della Donna Eugénia Nagyváradon.

Della Donna Eugénia a Népopera kiváló művésze, tegnap reggel, némi vonatkozásával reggeli egyegyed hat órák érkezett Nagyváradra, ahol a Park-szállodában vett lakást s innen indult el a pompás természetű, meglepően szép, fiatal művész nő délután tízenegy órákor a színházhoz a próbára, ahol Erdélyi Miklós színikészítő és az operette együttes tagjai fogadták Della Donna Eugéniát.

A művész nő ma este, vendégjátékának első napján a Varáskeringő Franciát játszta. Telivér bécsi kedélyességgel szufolt igazi wagner-érzelmességgel teli szerep ez, amely kiválóbb interpretációt nem is találhatott volna, mint Della Donna Eugénia, akit bécsi mámoros sikerei alatt annyira megkedveltek az osztrák fővárosban, hogy állardóan és örökre a megak számára akarták kiszállítani a Népopera kitűnő művésznőjét. Érdekes jelenség, hogy Della Donna Eugénia, aki Hamburg, Berlin és Bécsben aratta a legfényesebb diadalát, a magyar nyelvet, a külföldön járt emberek sajátos finom lágyaságával beszélt, ami valóságos muszlikává nemeseíti kiejtésében és az ő bárszócs orgnumával a mi nyelvünket.

A második estén, csütörtökön a Csokoládékatoná fő nő szerepében lép fel a vendégművésznő. Alkalmuk volt látni Della Donna Eugéniának azokat a kosztümjeit, amelyekkel a Csokoládékatonában fogja elragadni a publikumot és elmondhatjuk, hogy már megukban véve ezek a toalettek is szenzációt keltenek.

Szombaton és vasárnap este a Csárdáskirálynő című szerepében lép fel Della Donna Eugénia, aki külföldi sikereinek legértékesebbjét is ebben a pompás operetiben aratta.

Leaggel vér. Dr. Tóth Kálmáné tegnap fellépte félig telt házat vonzott s egyébként sem járt különös sikerrel, de a toalletjei most is szépek voltak.

Az Aranyember. E hét péntekjén, Péter és Pál ünnepén a Szilgigeti-színház felújítja Jókai Mór remek drámáját az Aranyembert. Lavntinszky Timár Mihály szerepe Bihari Ákosnak a kitűnő dráma művészeinek egyik utólréhatatlanul értékes alakítása, amely már magában véve megérdemli, hogy miatta szufelt ház élvezze Jókai Mór örökzép drámájának romantikus történetét.

URANIA mozgószínház
 Szerdán
Rejtélyes gyilkosság
 dráma 4 felv.
 Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

APOLLÓ mozgószínház
 Szerdán
A két arcu ember
 dráma 3 felv.
 Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

VISZADÓ mozgószínház
 Szombat, vasárnap
Új műsor.
 Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

Hasábos és vágott
TÜZIFA
 szükségletét a legnagyobb bizalommal csak
JENEI M. CÉGNÉL
 szerezheti be
 Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.
 Megrendelések pontosan kimérve, kivonatba házhoz szállítottak.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl
Fey Rezső örökösei
 Szent János-u. 22.
 Telefon 532.

Vizvezeték-utcán szép kilátással egy családnak való ház eladó.
 Felvilágosítást ad:
Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
 Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR**
 Felelős szerkesztő: **V. PAPP KÁROLY**

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazoknak, kik hön szeretett fiunk, illetve testvérünk néhai Padala Árpád elhunyt alkalmából részvételükkel mérhetlen fájdalomukat enyhítették, ez uton fogadják hálás köszönetünket.
Padala Pál és családja.

HETI ÁRJEGYZÉK:

 II.
 $\frac{3}{10}$

 VI.
 1

Befőttes és uborkás üvegek megérkeztek minden kivitel és nagyságban Eladás nagyban és kicsinyben.

Vizespohár finom csiszolt üvegből	26
Borospohár finom csiszolt üvegből	22
Sörspohár finom csiszolt üvegből	80
Vizeskanecsó finom csiszolt üvegből	2
Borospalack finom csiszolt üvegből	2
Cukortartó színes finom csiszolt üvegből	2
Sótartó kristály finom csiszolt üvegből	2
Gyümölcsállvány finom csiszolt üvegből	3
Befőttestál fogóval finom csiszolt üvegből	3
Vizeskészlet színes finom aranyozással	5
Boroskészlet színes finom aranyozással	4
Sörkészlet színes finom aranyozással	4
Likörkészlet színes finom aranyozással	4
Tészta készlet finom majolika színezéssel	5
Kávékészlet színes finom aranyozással	10
Teáskészlet színes finom aranyozással	10
Mocakészlet színes finom aranyozással	10
Mosdókészlet színes finom díszítéssel	12
Rbdőlőkészlet színes finom aranyozással	40

Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók minden kivitelben kaphatók.
Megérkeztek
 Konyha felszerelési áruk.
Főzőedények.
 Táblaüveg. Porcellánárak.
 Répkeretezés művészies kivitelben. Ablaküvegezés!
KOMLÓS TESTVÉREK
 üveg és porcellán nagykereskedés.
 Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
 Telefonszám 372.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13.40, 15.80, 18.10, 22.20.
 Ia Hasított bőr 15.80, 18.70, 20.50, 25.70.
 Lóbox-éstehebox 17.—, 20.50, 22.80, 27.50

Fatalpu szandálok:

24-25, 26-28, 29-31, 32-35,

4.—, 4.10, 4.40, 4.90,

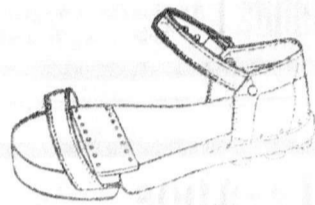
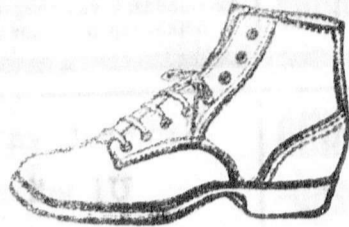
36-37, 38-40, 41-43, 44-46,

5.—, 5.50, 6.—, 6.10.

Lébujszaj oldalszegzés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedményben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

IZSAK LIDIA

Elsőrendű
 társaság

NAGYVÁRAD,
 Nagy Sándor-u. 1.
 Park-szálloda épületében.

Interurbán telefon
 11-53 szám.

A Szegedi színház
 művésznője egye-
 dül játszó és elő-
 adó. Tisztításokat és át-
 öltözéseket elvállalunk.
 Fizeték méltóságteljes
 leg rövid idő alatt
 elkészítetnek.

VIZMENTES

vaggon- és szénatakaró ponyvák
 mérsékelt áron kölesön adatnak

Faludi és Elek cégnél

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 16.
 Telefonszám 14-86.

Főtelep: Budapest, Nagykoros utca 32
 Ságonyeim: S e g e l, Budapest.

Használt és új zsákok nagyban
 és kiesben veszünk, legmagasabb
 árrban.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán

32. CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

közös katonai jótékonycélokra.

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A húzás 1917. július 28-án nyilvánosan fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a jótékonyági sorsjátékok osztályánál, III. ker., Vördere Zollamtsstrasse 5. sz. a. a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapest, IX. Vámpalota. továbbá a lottógyűjtődékekben, dohány-
 tözsdékben, adó-, posta-, és távírdahivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók.
 Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
 (jótékonyági sorsjátékok osztálya.)

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye

Szent László Püspök Gyógy-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hévviz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az élezes szobákban. Nagyszobásu nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvizrel, uszástanfűző, napfürdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
 a fürdő bérlője.

A Rákóczi-ut legforgalmasabb
 részén

emeletes ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

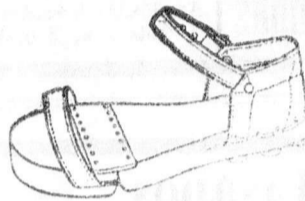
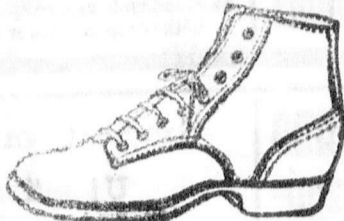
Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.
 Ia Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
 Lóbox és tehénbox 17-—, 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

24-25,	26-28,	29-31,	32-35,
4-—,	4-10,	4-40,	4-90,
36-37,	38-40,	41-43,	44-46,
5-—,	5-50,	6-—,	6-10.

Lábujjszij oldalszegzés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedélyben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

IZSÁK LIDIA

**Elsőrendű
 időszele**

NAGYVÁRAD,
 Nagy Sándor-u. 1.
 Park-szálloda épületében.

Interurbán telefon
 11-53 szám.

A Szigligeti színház
 művészeinek egye-
 dülí főnöke és litója.
 Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk.
 Fűzők méretük után a
 leg rövidebb idő alatt
 elkészítetnek.

VIZMENTES

vaggon- és szénatakaró ponyvák
 mérsékelt áron kölcsön adatkak

Faludi és Elek cégnél

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 16.
 Telefonszám 14-86.

Főtelep: Budapest, Nagykoros utca 32.
 Sáfonyeim: Ségöl, Budapest.

Használt és új zsákok nagyban
 és kiesben veszünk, legmagasabb
 árban.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán

32. CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

közös katonai jótékonycélokra.

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A huzás 1917. július 28-án nyilvánosan fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a jótékonyági sorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 5. sz. a. a. m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapest, IX. Vámpalota. továbbá a lottógyűjtődékben, dohány-
 tözsdékben, adó-, posta-, és táviradivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók.
 Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatkak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
 (jótékonyági sorsjátékok osztálya.)

Nagyvárad legszebb kirándulólhelye

Szent László Püspök Gyógy-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hév víz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az egész szobákban. Nagyszabású nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszodánál, napfürdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
 a fürdő bérleje.

Viszketeg
 izzadás
 napégés
 bőrhámlás
 rüh és sömör
 bőrbaj, fekély
 daganat és sebek

ellen biztos és gyors hatású szer a

BORÓKA-KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan.

Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K,

családi tégely 9 K. Hozzávaló

borókaszappan 4 korona.

Készíti: Gerő Sándor gyógyszer-

rész, Nagykoros. 132.

Nagyváradon kapható:

NÉMETH PÁL gyógyszer-tárában

Szent László-tér. (Városháza mellett)

**A Rákóczi-ut legforgalmasabb
 részén**

emeletes ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.